

SUOMEN SÄÄDÖSKOKOELMAN SOPIMUSSARJA

Julkaistu Helsingissä 31 päivänä elokuuta 2011

84/2011

(Suomen säädöskokoelman n:o 983/2011)

Tasavallan presidentin asetus

Euroopan neuvoston tietoverkkorikollisuutta koskevan yleissopimuksen lisäpöytäkirjan, joka koskee tietojärjestelmien välityksellä tehtyjen luonteeltaan rasististen ja muukalaisvihamielisten tekojen kriminalisointia, voimaansaattamisesta ja lisäpöytäkirjan lainsäädännön alaan kuuluvien määräysten voimaansaattamisesta annetun lain voimaantulosta

Annettu Helsingissä 26 päivänä elokuuta 2011

Tasavallan presidentin päätöksen mukaisesti, joka on tehty oikeusministerin esittelystä, säädetään:

1 §

Euroopan neuvoston tietoverkkorikollisuutta koskevan yleissopimuksen Strasbourgin 28 päivänä tammikuuta 2003 tehty lisäpöytäkirja, joka koskee tietojärjestelmien välityksellä tehtyjen luonteeltaan rasististen ja muukalaisvihamielisten tekojen kriminalisointia, tulee voimaan 1 päivänä syyskuuta 2011 niin kuin siitä on sovittu.

Eduskunta on hyväksynyt lisäpöytäkirjan 1 päivänä maaliskuuta 2011 ja tasavallan presidentti 13 päivänä toukokuuta 2011. Hyväksymiskirja on talletettu Euroopan neuvoston pääsihteerin huostaan 20 päivänä toukokuuta 2011.

2 §

Euroopan neuvoston tietoverkkorikollisuutta koskevan yleissopimuksen lisäpöytäkirjan, joka koskee tietojärjestelmien välityksellä tehtyjen luonteeltaan rasististen ja muukalaisvihamielisten tekojen kriminalisointia, lainsäädännön alaan kuuluvien määräysten voimaansaattamisesta annettu laki (510/2011) tulee voimaan 1 päivänä syyskuuta 2011.

3 §

Suomi on tehnyt lisäpöytäkirjan hyväksymiskirjan tallettamisen yhteydessä seuraavat varauumat:

Suomi tekee lisäpöytäkirjan 3 artiklan 3 kappaleessa tarkoitetun varauuman, jonka mukaan Suomi pidättää itselleen oikeuden olla soveltamatta 3 artiklan 1 kappaleessa määriteltyä kriminalisointivelvoitetta niihin syrjintätapauksiin, joihin sananvapauden periaatteista johtuen ei voida käyttää 3 artiklan 2 kappaleessa tarkoitettuja tehokkaita keinoja.

Suomi tekee lisäpöytäkirjan 5 artiklan 2 kappaleen b kohdassa tarkoitetun varauuman, jonka mukaan Suomi sananvapauden periaatteista johtuen pidättää itselleen oikeuden olla kokonaan tai osittain soveltamatta 5 artiklan 1 kappaleessa määriteltyä kriminalisointivelvoitetta tapauksissa, joissa kunnianloukkausta tai kiihottamista kansanryhmää vastaan koskevat säännökset eivät ole sovellettavissa.

Suomi tekee lisäpöytäkirjan 6 artiklan 2 kappaleen b kohdassa tarkoitetun varau-

man, jonka mukaan Suomi sananvapauden periaatteista johtuen pidättää itselleen oikeuden olla kokonaan tai osittain soveltamatta 6 artiklan 1 kappaleessa määriteltyä kriminalisointivelvoitetta tapauksissa, joissa kiihottamista kansanryhmää vastaan koskevat säännökset eivät ole sovellettavissa.

4 §

Yleissopimuksen muut kuin lainsäädännön alaan kuuluvat määräykset ovat asetuksena voimassa.

5 §

Tämä asetus tulee voimaan 1 päivänä syyskuuta 2011.

Helsingissä 26 päivänä elokuuta 2011

Tasavallan Presidentti

TARJA HALONEN

Oikeusministeri *Anna-Maja Henriksson*

Liite
Sopimustekstit

TIETOVERKKORIKOLLISUUTTA KOSKEVAN YLEISSOPIMUKSEN LISÄPÖYTÄKIRJA, JOKA KOSKEE TIETOJÄRJESTELMIEN VÄLITYKSELLÄ TEHTYJEN LUONTEELTAAN RASISTISTEN JA MUUKALAISVIHAMIELISTEN TEKOJEN KRIMINALISOINTIA (ETS 189)

Strasbourg 28.1.2003

Euroopan neuvoston jäsenmaat ja muut Budapestissä 23. lokakuuta 2001 allekirjoitustavarten avatun, tietoverkkorikollisuutta koskevan sopimuksen allekirjoittajavaltiot;

Ottaen huomioon, että Euroopan neuvoston päämääränä on sen jäsenten välisen yhtenäisyyden lisääminen:

Muistaen, että kaikki ihmiset ovat arvoltaan ja oikeuksiltaan syntyneet vapaina ja tasa-arvoisina,

Painottaen tarvetta varmistaa kaikkien eurooppalaisiin ja muihin kansainvälisiin sopimuksiin sisältyvien ihmisoikeuksien täysi ja tehokas toteuttaminen ilman syrjintää tai erotelua;

Vakuuttuneena siitä, että luonteeltaan rassistiset ja muukalaisvihamieliset teot loukkaavat ihmisoikeuksia ja uhkaavat oikeusvaltioperiaatteen ja demokratian vakautta;

Ottaen huomioon, että kansallisessa ja kansainvälisessä oikeudessa on määriteltävä asianmukaiset oikeudelliset keinot tietojärjestelmien välityksellä toteutettua rassistista ja muukalaisvihamielistä propagandaa vastaan;

Tietoisena siitä, että sellaisia tekoja koskeva propaganda on usein kriminalisoitu kansallisessa lainsäädännössä;

Ottaen huomioon tietoverkkorikollisuutta koskevan yleissopimuksen, joka tarjoaa nykyaikaiset ja joustavat kansainvälisen yhteistoiminnan keinot ja vakuuttuneena tarpeesta harmonisoida aineellisen oikeuden piiriin kuuluvat lainsäädännökset, jotka koskevat taistelua rassistista ja muukalaisvihamielistä propagandaa vastaan;

Tietoisena siitä, että tietoverkot tarjoavat ennennäkemättömiä keinoja toteuttaa sanan-

ADDITIONAL PROTOCOL TO THE CONVENTION ON CYBERCRIME, CONCERNING THE CRIMINALISATION OF ACTS OF A RACIST AND XENOPHOBIC NATURE COMMITTED THROUGH COMPUTER SYSTEMS

Strasbourg, 28.1.2003

The member States of the Council of Europe and the other States Parties to the Convention on Cybercrime, opened for signature in Budapest on 23 November 2001, signatory hereto;

Considering that the aim of the Council of Europe is to achieve a greater unity between its members;

Recalling that all human beings are born free and equal in dignity and rights;

Stressing the need to secure a full and effective implementation of all human rights without any discrimination or distinction, as enshrined in European and other international instruments;

Convinced that acts of a racist and xenophobic nature constitute a violation of human rights and a threat to the rule of law and democratic stability;

Considering that national and international law need to provide adequate legal responses to propaganda of a racist and xenophobic nature committed through computer systems;

Aware of the fact that propaganda to such acts is often subject to criminalisation in national legislation;

Having regard to the Convention on Cybercrime, which provides for modern and flexible means of international co-operation and convinced of the need to harmonise substantive law provisions concerning the fight against racist and xenophobic propaganda;

Aware that computer systems offer an unprecedented means of facilitating freedom of

vapautta ja viestintää koko maailmassa;

Tunnustaen, että ilmaisun vapaus on yksi demokraattisen yhteiskunnan olennaisista perusteista ja eräs olennainen ehto sen edistämiseksi ja jokaisen ihmisen kehitykselle;

Huolestuneena kuitenkin vaarasta sellaisen tietojärjestelmän väärinkäytöstä tai hyväksikäytöstä rasistisen ja muukalaisviamielisen propagandan levittämisessä;

Tietoisena tarpeesta varmistaa asianmukainen tasapaino ilmaisun vapauden ja rasististen sekä muukalaisviamielisten tekojen vastaisen tehokkaan taistelun välillä;

Ottaen huomioon, että tällä pöytäkirjalla ei ole tarkoitus vaikuttaa vakiintuneisiin kansallisissa oikeusjärjestelmissä oleviin periaatteisiin ilmaisunvapaudesta,

Ottaen huomioon tämän alan asianmukaiset kansainväliset oikeudelliset instrumentit ja erityisesti Ihmisoikeuksien ja perusvapauksien suojaamiseksi tehdyn yleissopimuksen ja sen pöytäkirjan no. 12, joka koskee syrjinnän yleistä estämistä, olemassa olevat Euroopan neuvoston yleissopimukset yhteistyöstä rikosoikeuden alalla, erityisesti tietoverkkorikollisuutta koskevan yleissopimuksen, Yhdistyneiden kansakuntien kansainvälisen yleissopimuksen kaikenlaisen rasistisen syrjinnän poistamisesta 21. päivältä joulukuuta 1965, Euroopan unionin yhteisen toiminnan 15. päivältä heinäkuuta 1996, jonka neuvosto hyväksyi Euroopan unionin perustamissopimuksen artiklan K 3 perusteella ja joka koskee toimenpiteitä taistelussa rasismia ja muukalaisviihaa vastaan;

Toivottaen tervetulleeksi viimeaikaisen kehityksen, joka edelleen edistää kansainvälistä yhteisymmärrystä ja yhteistyötä taisteltaessa tietoverkkorikollisuutta, rasismia ja muukalaisviihaa vastaan;

Ottaen huomioon toimintasuunnitelman, jonka valtioiden ja hallitusten päämiehet ja Euroopan neuvosto tekivät toisessa huippukokouksessaan (Strasbourg 10.—11.10.1997) etsiäkseen yhteisiä vastauksia uuden teknologian kehitykselle, jotka perustuvat Euroopan neuvoston standardeihin ja arvoihin.

Ovat sopineet seuraavasta:

expression and communication around the globe;

Recognising that freedom of expression constitutes one of the essential foundations of a democratic society, and is one of the basic conditions for its progress and for the development of every human being;

Concerned, however, by the risk of misuse or abuse of such computer systems to disseminate racist and xenophobic propaganda;

Mindful of the need to ensure a proper balance between freedom of expression and an effective fight against acts of a racist and xenophobic nature;

Recognising that this Protocol is not intended to affect established principles relating to freedom of expression in national legal systems;

Taking into account the relevant international legal instruments in this field, and in particular the Convention for the Protection of Human Rights and Fundamental Freedoms and its Protocol No. 12 concerning the general prohibition of discrimination, the existing Council of Europe conventions on co-operation in the penal field, in particular the Convention on Cybercrime, the United Nations International Convention on the Elimination of All Forms of Racial Discrimination of 21 December 1965, the European Union Joint Action of 15 July 1996 adopted by the Council on the basis of Article K.3 of the Treaty on European Union, concerning action to combat racism and xenophobia;

Welcoming the recent developments which further advance international understanding and co-operation in combating cybercrime and racism and xenophobia;

Having regard to the Action Plan adopted by the Heads of State and Government of the Council of Europe on the occasion of their Second Summit (Strasbourg, 10-11 October 1997) to seek common responses to the developments of the new technologies based on the standards and values of the Council of Europe;

Have agreed as follows:

1 luku.

Chapter I

Yhteiset säännökset**Common provisions**

Artikla 1

Article 1

*Tarkoitus**Purpose*

Tämän pöytäkirjan tarkoitus on täydentää 23. marraskuuta 2001 allekirjoitusta varten avatun tietoverkkorikollisuutta koskevan yleissopimuksen (jäljempänä ”*yleissopimus*”) säännöksiä tietojärjestelmien välityksellä tehtyjen rasististen ja muukalaisvihamielisten tekojen kriminalisointia koskevilta osin.

The purpose of this Protocol is to supplement, as between the Parties to the Protocol, the provisions of the Convention on Cybercrime, opened for signature in Budapest on 23 November 2001 (hereinafter referred to as “the Convention”), as regards the criminalisation of acts of a racist and xenophobic nature committed through computer systems.

Artikla 2

Article 2

*Määritelmä**Definition*

1. Tässä pöytäkirjassa tarkoitetaan: *rasistisella ja muukalaisvihamielisellä aineistolla* kirjoitettua aineistoa, kuvaa tai muuta sellaisten ideoiden tai teorioiden esittämistä, jotka puolustavat tai kannattavat vihaa, syrjintää tai väkivaltaa taikka sellaiseen yllyttävät sellaista yksilöä tai yksilöistä koostuvaa ryhmää vastaan, joka perustuu rotuun, ihonväriin, syntyperään tai kansalliseen tai etniseen alkuperään taikka uskontoon, jos sitä käytetään tekosyynä jonkin tällaisen piirteen sijasta.

1. For the purposes of this Protocol: “racist and xenophobic material” means any written material, any image or any other representation of ideas or theories, which advocates, promotes or incites hatred, discrimination or violence, against any individual or group of individuals, based on race, colour, descent or national or ethnic origin, as well as religion if used as a pretext for any of these factors.

2. Tässä pöytäkirjassa käytettyjä määritelmiä ja ilmaisuja tulkitaan samalla tavalla kuin yleissopimuksessa.

2. The terms and expressions used in this Protocol shall be interpreted in the same manner as they are interpreted under the Convention.

2 luku.

Chapter II

Kansalliset toimenpiteet**Measures to be taken at national level**

3 artikla

Article 3

*Rasistisen ja muukalaisvihamielisen aineiston levittäminen tietojärjestelmien avulla**Dissemination of racist and xenophobic material through computer systems*

1. Kukin sopijapuoli ryhtyy tarvittaviin lainsäädännöllisiin tai muihin toimenpiteisiin säätääkseen lainsäädäntönsä mukaisesti rangaistavaksi tietojärjestelmän välityksellä tapahtuvan rasistisen ja muukalaisvihamielisen

1. Each Party shall adopt such legislative and other measures as may be necessary to establish as criminal offences under its domestic law, when committed intentionally and without right, the following conduct:

aineiston tahallisen ja oikeudettoman levittämisen tai muun toimittamisen yleisön saataville.

2. Sopijapuoli voi varata oikeuden olla saatamatta rikosvastuun alaiseksi tämän artiklan 1 kappaleessa määritelty teko, jos 2 artiklan 1 kappaleessa määritelty aineisto puolustaa tai kannattaa syrjintää tai yllyttää syrjintään, johon ei liity vihaa tai väkivaltaa, edellyttäen, että muita tehokkaita keinoja on käytettävissä.

3. Riippumatta tämän artiklan 2 kappaleesta, sopijapuoli voi varata oikeuden olla soveltamatta 1 kappaletta niihin syrjintätapauksiin, joihin sillä ei ole 2 kappaleessa tarkoitettuja keinoja kotimaaisessa lainsäädännössä olevien vakiintuneiden ilmaisunvapautta koskevien periaatteiden takia.

4 artikla

Rasismiin ja muukalaisvihaan perustuva uhkaus

Kukin sopijapuoli ryhtyy tarvittaviin lainsäädännöllisiin tai muihin toimenpiteisiin säätääkseen lainsäädäntönsä mukaisesti rangaistavaksi tahallisen ja oikeudettoman

uhkaamisen tehdä tietojärjestelmien välityksellä kansallisessa lainsäädännössä määritelty vakava rikos (i) henkilöitä vastaan sen vuoksi, että he kuuluvat johonkin rodun, ihonvärin, syntyperän tai kansallisen tai etnisen alkuperän perusteella erotettavaan ryhmään taikka uskonnon perusteella erotettavaan ryhmään, jos sitä käytetään tekosyynä jonkin tällaisen piirteen sijasta tai (ii) sellaista ihmisryhmää vastaan, joka voidaan määritellä jonkin tällaisen piirteen perusteella.

5 artikla

Rasismiin ja muukalaisvihaan perustuva loukkaaminen

1. Kukin sopijapuoli ryhtyy tarvittaviin lainsäädännöllisiin tai muihin toimenpiteisiin säätääkseen lainsäädäntönsä mukaisesti rangaistavaksi tietojärjestelmän välityksellä julkisesti tapahtuvan tahallisen ja oikeudettoman

distributing, or otherwise making available, racist and xenophobic material to the public through a computer system.

2. A Party may reserve the right not to attach criminal liability to conduct as defined by paragraph 1 of this article, where the material, as defined in Article 2, paragraph 1, advocates, promotes or incites discrimination that is not associated with hatred or violence, provided that other effective remedies are available.

3. Notwithstanding paragraph 2 of this article, a Party may reserve the right not to apply paragraph 1 to those cases of discrimination for which, due to established principles in its national legal system concerning freedom of expression, it cannot provide for effective remedies as referred to in the said paragraph 2.

Article 4

Racist and xenophobic motivated threat

Each Party shall adopt such legislative and other measures as may be necessary to establish as criminal offences under its domestic law, when committed intentionally and without right, the following conduct:

threatening, through a computer system, with the commission of a serious criminal offence as defined under its domestic law, (i) persons for the reason that they belong to a group, distinguished by race, colour, descent or national or ethnic origin, as well as religion, if used as a pretext for any of these factors, or (ii) a group of persons which is distinguished by any of these characteristics.

Article 5

Racist and xenophobic motivated insult

1. Each Party shall adopt such legislative and other measures as may be necessary to establish as criminal offences under its domestic law, when committed intentionally and without right, the following conduct:

(i) henkilöiden loukkaamisen sen vuoksi, että he kuuluvat johonkin rodun, ihonvärin, syntyperän tai kansallisen tai etnisen alkuperän perusteella erotettavaan ryhmään taikka uskonnon perusteella erotettavaan ryhmään, jos sitä käytetään tekosyynä jonkin tällaisen piirteen sijasta taikka (ii) sellaisen ihmisryhmän loukkaamisen, joka voidaan määritellä jonkin tällaisen piirteen perusteella.

2. Sopijapuoli voi joko:

a) edellyttää, että tämän artiklan 1 kappaleessa tarkoitettulla rikoksella on sellainen vaikutus, että 1 kappaleessa mainittu henkilö tai ihmisryhmä joutuu alttiiksi vihalle, halveksunnalle tai pilkalle; tai

b) varata oikeuden olla soveltamatta tämän artiklan 1 kappaletta joko kokonaan tai osittain.

6 artikla

Joukkotuhonnan tai ihmisyyttä vastaan tehtyjen rikosten kieltäminen, vakava vähätteleminen, hyväksyminen tai puolustelu

1. Kukin sopijapuoli ryhtyy tarvittaviin lainsäädännöllisiin tai muihin toimenpiteisiin säätääkseen lainsäädäntönsä mukaisesti rangaistavaksi tietojärjestelmän välityksellä tapahtuvan tahallisen ja oikeudettoman sellaisen aineiston levittämisen tai muun toimittamisen yleisön saataville, joka kieltää, vakavasti vähättelee, hyväksyy tai puolustaa tekoja, jotka täyttävät joukkotuhonnan tai ihmisyyttä vastaan tehdyn rikoksen tunnusmerkistön sellaisina kuin ne on määritelty kansainvälisessä oikeudessa ja todettu 8. elokuuta 1945 tehdyn Lontoon sopimuksella perustetun kansainvälisen sotarikostuomioistuimen tai minkä tahansa muun asianmukaisella kansainvälisellä sopimuksella perustetun sellaisen kansainvälisen tuomioistuimen lopullisella ja sitovalla päätöksellä, jonka tuomiovallan kyseinen sopijapuoli tunnustaa.

2. Sopijapuoli voi joko

a) edellyttää, että tämän artiklan 1 kappaleessa tarkoitettu kieltäminen tai vakava vähätteleminen on tehty tarkoituksena yllyttää vihaan, syrjintään tai väkivaltaan ketä tahansa yksilöä tai yksilöistä koostuvaa ryhmää vastaan rodun, ihonvärin, syntyperän tai kansallisen tai etnisen alkuperän perusteella taikka

insulting publicly, through a computer system, (i) persons for the reason that they belong to a group distinguished by race, colour, descent or national or ethnic origin, as well as religion, if used as a pretext for any of these factors; or (ii) a group of persons which is distinguished by any of these characteristics.

2. A Party may either:

a) require that the offence referred to in paragraph 1 of this article has the effect that the person or group of persons referred to in paragraph 1 is exposed to hatred, contempt or ridicule; or

b) reserve the right not to apply, in whole or in part, paragraph 1 of this article.

Article 6

Denial, gross minimisation, approval or justification of genocide or crimes against humanity

1. Each Party shall adopt such legislative measures as may be necessary to establish the following conduct as criminal offences under its domestic law, when committed intentionally and without right:

distributing or otherwise making available, through a computer system to the public, material which denies, grossly minimises, approves or justifies acts constituting genocide or crimes against humanity, as defined by international law and recognised as such by final and binding decisions of the International Military Tribunal, established by the London Agreement of 8 August 1945, or of any other international court established by relevant international instruments and whose jurisdiction is recognised by that Party.

2. A Party may either

a) require that the denial or the gross minimisation referred to in paragraph 1 of this article is committed with the intent to incite hatred, discrimination or violence against any individual or group of individuals, based on race, colour, descent or national or ethnic origin, as well as religion if used as a pretext

uskonnon perusteella, jos sitä käytetään tekosyynä jonkin tällaisen piirteen sijasta taikka muutoin

b) varata oikeuden olla soveltamatta tämän artiklan 1 kappaletta joko kokonaan tai osittain.

7 artikla

Avunanto

Kukin sopijapuoli ryhtyy tarvittaviin lainsäädännöllisiin tai muihin toimenpiteisiin säätääkseen lainsäädäntönsä mukaisesti rangaistavaksi tahallisen ja oikeudettoman avunannon tämän pöytäkirjan mukaiseen rikokseen silloin, kun teon tarkoituksena on aikaansaada rikoksen täyttyminen.

3 luku.

Yleissopimuksen ja tämän pöytäkirjan välinen suhde

8 artikla

Yleissopimuksen ja tämän pöytäkirjan välinen suhde

1. Yleissopimuksen 1, 12, 13, 22, 41, 44, 45 ja 46 artikloita sovelletaan soveltuvin osin tähän pöytäkirjaan.

2. Sopijapuolet laajentavat yleissopimuksen 14—21 ja 23—35 artikloissa määriteltyjen keinojen soveltamisalaa koskemaan tämän pöytäkirjan 2—7 artikloja.

4 luku.

Loppumääräykset

9 artikla

Sitovan suostumuksen ilmoittaminen

1. Tämä pöytäkirja avataan niiden valtioiden allekirjoitettavaksi, jotka ovat allekirjoittaneet yleissopimuksen. Ne voivat ilmoittaa sitoutuvansa noudattamaan sopimusta joko

a) allekirjoittamalla ilman ratifiointia tai hyväksymistä koskevaa varautumaa tai

for any of these factors, or otherwise

b) reserve the right not to apply, in whole or in part, paragraph 1 of this article.

Article 7

Aiding and abetting

Each Party shall adopt such legislative and other measures as may be necessary to establish as criminal offences under its domestic law, when committed intentionally and without right, aiding or abetting the commission of any of the offences established in accordance with this Protocol, with intent that such offence be committed.

Chapter III

Relations between the Convention and this Protocol

Article 8

Relations between the Convention and this Protocol

1. Articles 1, 12, 13, 22, 41, 44, 45 and 46 of the Convention shall apply, *mutatis mutandis*, to this Protocol.

2. The Parties shall extend the scope of application of the measures defined in Articles 14 to 21 and Articles 23 to 35 of the Convention, to Articles 2 to 7 of this Protocol.

Chapter IV

Final provisions

Article 9

Expression of consent to be bound

1. This Protocol shall be open for signature by the States which have signed the Convention, which may express their consent to be bound by either:

a) signature without reservation as to ratification, acceptance or approval; or

b) allekirjoittamalla ratifiointia tai hyväksymistä koskevalla varaumalla, jota seuraa ratifiointi tai hyväksyminen.

2. Valtio ei voi allekirjoittaa tätä pöytäkirjaa ilman ratifiointia tai hyväksymistä koskevaa varaumaa tai tallettaa ratifiointia tai hyväksymistä koskevaa asiakirjaa, ellei se ole jo tallettanut tai samanaikaisesti talleta yleissopimuksen ratifiointia tai hyväksymistä koskevaa asiakirjaa.

3. Ratifiointia tai hyväksymistä koskevat asiakirjat talletetaan Euroopan neuvoston pääsihteerin huostaan.

10 artikla

Voimaantulo

1. Tämä pöytäkirja tulee voimaan sen kuukauden ensimmäisenä päivänä, joka on kolmen kuukauden kuluttua siitä päivästä, kun viisi valtiota on ilmoittanut sitovasti noudattavansa sitä pöytäkirjan 9 artiklan mukaisesti.

2. Niiden valtioiden osalta, jotka myöhemmin ilmoittavat sitoutuvansa noudattamaan sitä, pöytäkirja tulee voimaan sen kuukauden ensimmäisenä päivänä, joka on kolmen kuukauden kuluttua siitä päivästä, kun allekirjoitus ilman ratifiointia tai hyväksymistä koskevaa varaumaa on tehty tai kun ratifiointia tai hyväksymistä koskeva asiakirja on talletettu.

11 artikla

Pöytäkirjaan liittyminen

1. Sen jälkeen kun tämä pöytäkirja on tullut voimaan, mikä tahansa valtio, joka on liittynyt yleissopimukseen, voi liittyä myös pöytäkirjaan.

2. Liittyminen tapahtuu tallettamalla Euroopan neuvoston pääsihteerin huostaan liittymisasiakirja, joka tulee voimaan seuraavan kuukauden ensimmäisenä päivänä, kun on kulunut kolme kuukautta siitä päivästä, kun asiakirja on talletettu.

b) signature subject to ratification, acceptance or approval, followed by ratification, acceptance or approval.

2. A State may not sign this Protocol without reservation as to ratification, acceptance or approval, or deposit an instrument of ratification, acceptance or approval, unless it has already deposited or simultaneously deposits an instrument of ratification, acceptance or approval of the Convention.

3. The instruments of ratification, acceptance or approval shall be deposited with the Secretary General of the Council of Europe.

Article 10

Entry into force

1. This Protocol shall enter into force on the first day of the month following the expiration of a period of three months after the date on which five States have expressed their consent to be bound by the Protocol, in accordance with the provisions of Article 9.

2. In respect of any State which subsequently expresses its consent to be bound by it, the Protocol shall enter into force on the first day of the month following the expiration of a period of three months after the date of its signature without reservation as to ratification, acceptance or approval or deposit of its instrument of ratification, acceptance or approval.

Article 11

Accession

1. After the entry into force of this Protocol, any State which has acceded to the Convention may also accede to the Protocol.

2. Accession shall be effected by the deposit with the Secretary General of the Council of Europe of an instrument of accession which shall take effect on the first day of the month following the expiration of a period of three months after the date of its deposit.

12 artikla

Varaumat ja selitykset

1. Sopijapuolten yleissopimuksen kohtaan tekemiä varaumia ja selityksiä sovelletaan myös tähän pöytäkirjaan, ellei sopijapuoli toisin ilmoita allekirjoittaessaan tai tallettaessaan ratifiointia, hyväksymistä tai liittymistä koskevat asiakirjat.

2. Euroopan neuvoston pääsihteerille tehdyllä kirjallisella ilmoituksella sopijapuoli voi allekirjoittaessaan tai tallettaessaan ratifiointia, hyväksymistä tai liittymistä koskevaa asiakirjaa selittää, että se käyttää mahdollisuutta tehdä varaumaa tämän pöytäkirjan 3, 5 ja 6 artikloiden mukaisesti. Samaan aikaan sopijapuoli voi tämän pöytäkirjan osalta tehdä yleissopimuksen 22 artiklan 2 kappaleessa ja 41 artiklassa tarkoitetun varauman huolimatta sopijapuolen yleissopimuksen implementoinnista. Muita varaumia ei voi tehdä.

3. Euroopan neuvoston pääsihteerille osoitetulla kirjallisella ilmoituksella mikä tahansa valtio voi allekirjoittaessaan tai tallettaessaan ratifiointia, hyväksymistä tai liittymistä koskevia asiakirjoja ilmoittaa, että se käyttää mahdollisuutta käyttää tämän pöytäkirjan 5 artiklan 2 kappaleessa ja 6 artiklan 2(a) kappaleessa tarkoitettuja lisätunnusmerkistötekijöitä.

13 artikla

Varaumiensa asema ja peruuttaminen

1. Sopijapuolen, joka on tehnyt 12 artiklan mukaisen varauman, tulee peruuttaa sellainen varauma kokonaan tai osittain niin pian kuin olosuhteet sen sallivat. Peruuttaminen tulee voimaan, kun Euroopan neuvoston pääsihteerille osoitettu ilmoitus otetaan vastaan. Jos ilmoituksessa todetaan, että varauman peruuttaminen tulee voimaan siinä ilmoitettuna päivänä ja se päivä on myöhemmin kuin pääsihteerin saaman ilmoituksen päivä, peruuttaminen tulee voimaan ilmoitettuna päivänä.

Article 12

Reservations and declarations

1. Reservations and declarations made by a Party to a provision of the Convention shall be applicable also to this Protocol, unless that Party declares otherwise at the time of signature or when depositing its instrument of ratification, acceptance, approval or accession.

2. By a written notification addressed to the Secretary General of the Council of Europe, any Party may, at the time of signature or when depositing its instrument of ratification, acceptance, approval or accession, declare that it avails itself of the reservation(s) provided for in Articles 3, 5 and 6 of this Protocol. At the same time, a Party may avail itself, with respect to the provisions of this Protocol, of the reservation(s) provided for in Article 22, paragraph 2, and Article 41, paragraph 1, of the Convention, irrespective of the implementation made by that Party under the Convention. No other reservations may be made.

3. By a written notification addressed to the Secretary General of the Council of Europe, any State may, at the time of signature or when depositing its instrument of ratification, acceptance, approval or accession, declare that it avails itself of the possibility of requiring additional elements as provided for in Article 5, paragraph 2.a, and Article 6, paragraph 2.a, of this Protocol.

Article 13

Status and withdrawal of reservations

1. A Party that has made a reservation in accordance with Article 12 above shall withdraw such reservation, in whole or in part, as soon as circumstances so permit. Such withdrawal shall take effect on the date of receipt of a notification addressed to the Secretary General of the Council of Europe. If the notification states that the withdrawal of a reservation is to take effect on a date specified therein, and such date is later than the date on which the notification is received by the Secretary General, the withdrawal shall take effect on such a later date.

2. Euroopan neuvoston pääsihteeri voi ajoittain tiedustella sopijapuolilta, jotka ovat tehneet yhden tai useamman varauksen 12 artiklan mukaisesti, sellaisten varaumien peruuttamismahdollisuuksista.

14 artikla

Alueellinen soveltaminen

1. Jokainen sopijapuoli voi allekirjoittaessaan tai tallettaessaan ratifiointia, hyväksymistä tai liittymistä koskevia asiakirjoja määrittellä alueen tai alueet, joihin tätä pöytäkirjaa sovelletaan.

2. Jokainen sopijapuoli voi myöhemmin Euroopan neuvoston pääsihteerille osoitetulla ilmoituksella laajentaa tämän pöytäkirjan soveltamista muulle ilmoituksessa mainitulle alueelle. Sellaisella alueella pöytäkirja tulee voimaan seuraavan kuukauden ensimmäisenä päivänä, kun on kulunut kolme kuukautta siitä, kun pääsihteeri on vastaanottanut ilmoituksen.

3. Jokainen ilmoitus, joka on tehty kahden edellisen kappaleen mukaan, voidaan peruuttaa sellaisessa ilmoituksessa mainitun alueen osalta Euroopan neuvoston pääsihteerille osoitetulla ilmoituksella.

15 artikla

Irtisanominen

1. Sopijapuoli voi milloin tahansa irtisanoa tämä pöytäkirja Euroopan neuvoston pääsihteerille osoitetulla ilmoituksella.

2. Sellainen irtisanoutuminen tulee voimaan sen kuukauden ensimmäisenä päivänä, joka on kolmen kuukauden kuluttua siitä päivästä, jona pääsihteeri vastaanotti ilmoituksen.

2. The Secretary General of the Council of Europe may periodically enquire with Parties that have made one or more reservations in accordance with Article 12 as to the prospects for withdrawing such reservation(s).

Article 14

Territorial application

1. Any Party may at the time of signature or when depositing its instrument of ratification, acceptance, approval or accession, specify the territory or territories to which this Protocol shall apply.

2. Any Party may, at any later date, by a declaration addressed to the Secretary General of the Council of Europe, extend the application of this Protocol to any other territory specified in the declaration. In respect of such territory, the Protocol shall enter into force on the first day of the month following the expiration of a period of three months after the date of receipt of the declaration by the Secretary General.

3. Any declaration made under the two preceding paragraphs may, in respect of any territory specified in such declaration, be withdrawn by a notification addressed to the Secretary General of the Council of Europe. The withdrawal shall become effective on the first day of the month following the expiration of a period of three months after the date of receipt of such notification by the Secretary General.

Article 15

Denunciation

1. Any Party may, at any time, denounce this Protocol by means of a notification addressed to the Secretary General of the Council of Europe.

2. Such denunciation shall become effective on the first day of the month following the expiration of a period of three months after the date of receipt of the notification by the Secretary General.

16 artikla

Ilmoittaminen

Euroopan neuvoston pääsihteerin tulee ilmoittaa Euroopan neuvoston jäsenmaille, niille ei-jäsenmaille, jotka ovat osallistuneet tämän pöytäkirjan valmisteluun sekä jokaiselle valtiolle, joka on liittynyt tai jota on pyydetty liittymään tähän sopimukseen:

- a) jokainen allekirjoitus;
- b) jokainen ratifiointia, hyväksymistä tai liittymistä koskeva asiakirja;
- c) jokainen voimaantulopäivä tämä pöytäkirjan 8, 10 ja 11 artiklojen mukaisesti;
- d) jokainen tähän pöytäkirjaan liittyvä muu toimenpide, ilmoitus tai yhteydenpito.

Todistuksena tästä asianmukaisesti valtuutetut allekirjoittaneet ovat allekirjoittaneet tämän pöytäkirjan.

Tehty Strasbourgissa tammikuun 23. päivänä 2003 englannin ja ranskankielillä, joista molemmat ovat alkuperäisiä, yhtenä kappaaleena, joka arkistoidaan Euroopan neuvoston arkistoon. Euroopan neuvoston pääsihteerin toimittamat todistetut kopiot Euroopan neuvoston jokaiselle jäsenvaltiolle, ei-jäsenvaltioille, jotka ovat osallistuneet tämän sopimuksen valmisteluun sekä jokaiselle valtiolle, jolle on tarjottu mahdollisuus liittyä siihen.

Article 16

Notification

The Secretary General of the Council of Europe shall notify the member States of the Council of Europe, the non-member States which have participated in the elaboration of this Protocol as well as any State which has acceded to, or has been invited to accede to, this Protocol of:

- a) any signature;
- b) the deposit of any instrument of ratification, acceptance, approval or accession;
- c) any date of entry into force of this Protocol in accordance with its Articles 9, 10 and 11;
- d) any other act, notification or communication relating to this Protocol.

In witness whereof the undersigned, being duly authorised thereto, have signed this Protocol.

Done at Strasbourg, this 28 January 2003, in English and in French, both texts being equally authentic, in a single copy which shall be deposited in the archives of the Council of Europe. The Secretary General of the Council of Europe shall transmit certified copies to each member State of the Council of Europe, to the non-member States which have participated in the elaboration of this Protocol, and to any State invited to accede to it.